

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра педагогіки початкової освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____

“ ____ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація виховної роботи в позашкільних закладах освіти

Галузь знань _____ 01 «Освіта/Педагогіка» _____

спеціальність _____ 013 «Початкова освіта» _____

факультет _____ Педагогічний _____

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма «Організація виховної роботи в позашкільних закладах освіти» для студентів 1 курсу спеціальності 013 „Початкова освіта”, ОР-магістр.

Робоча програма складена кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри педагогіки початкової освіти - **Русин Г. А.**

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри педагогіки початкової освіти (протокол № __1__ від 28 серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри _____ **Оліяр М.П.**
підпис прізвище, ініціали

Затверджено науково-методичною радою педагогічного факультету (протокол № 1 від __30 серпня__ 2019 р.)

Голова науково-методичної ради педагогічного факультету _____ **Кондур О.С.**
прізвище, ініціали

Директор / Декан _____ **Кондур О.С.**
підпис прізвище, ініціали

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – ЄКТС – 3,0	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 013 «Початкова освіта»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: проект, сценарії		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,0 год. самостійної роботи студента – 1,0 год.	Освітній рівень: магістр	12 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: екзамен		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Організація виховної роботи в позашкільних закладах освіти» полягає у формуванні у студентів умінь самостійного творчого і дієвого вирішення виховних завдань; у формуванні системи знань, умінь, навичок з навчання й виховання учнів, обґрунтуванні шляхів і умов ефективного впливу на їх особистісний розвиток, необхідний для ефективної діяльності вчителів.

Завдання вивчення дисципліни «Організація виховної роботи в позашкільних закладах освіти» - надання студентам знань теоретичних положень основ організації виховної роботи шляхом індивідуальних та групових занять у визначенні конкретних завдань виховного впливу на учнів;

- наочіння визначення рівня вихованості учнів і рівня розвитку колективу;
- вивчення ефективних шляхів впливу на розвиток особистості;
- оволодіння практичними навичками організації та проведення виховної роботи в різноманітних формах
- ознайомлення зі стратегією координування виховних впливів педагогів, сім'ї, громадськості;
- регулювання і корегування міжособистісних стосунків у колективі;
- планування організації виховної роботи;

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**:

- становлення та розвиток ідей виховання в історії педагогічної думки;
- нормативно-правову базу про соціальний захист дітей, охорону дитинства;
- ефективні методи, форми, прийоми психолого-педагогічного впливу, засоби корекційного та компенсаційного виховання;
- індивідуальні характеристики дітей різних вікових груп;
- методики роботи з різними категоріями дітей;

У результаті вивчення дисципліни підготовлений фахівець повинен **уміти**:

- планувати, організовувати та координувати роботу з учнями;
- здійснювати виховний вплив на особистість та учнівський колектив;
- уміти використовувати різні форми організації виховної роботи;
- проводити тренінгові заняття з дітьми на основі передових технологій та досвіду за тематикою профілактики негативних явищ;
- уміти ефективно спілкуватися з вихованцями;
- викликати позитивні емоції у співрозмовника;
- прогнозувати розвиток особистості з орієнтацією на позитивне; - генерувати незвичні ідеї; - конструювати оригінальні педагогічно доцільні прийоми взаємодії; - створювати атмосферу взаємної довіри, поваги, допомоги, співробітництва та співтворчості; - підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат у колективі; - попереджати й знаходити ефективні варіанти розв'язання педагогічних конфліктів; - застосовувати методи і засоби навчально-виховної роботи для досягнення учнями найкращих успіхів в умовах учнівського колективу; -

добирати раціональні види виховної роботи для вихованців.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації виховного процесу в позашкільних закладах освіти

Тема 1.1. Мета навчання та виховання учнів у позашкільних закладах освіти. Історичні аспекти розвитку позашкільної освіти. Мета навчання та виховання учнів у позашкільних закладах освіти. Завдання позашкільних закладів освіти

Тема 1.2. Історія становлення системи позашкільної освіти в Україні. Розвиток позашкільної освіти в контексті сучасних освітніх тенденцій. Історія становлення системи позашкільної освіти. Педагогічні засади виховання особистості учня в позашкільних навчальних закладах.

Тема 1.3. Методи, структура та управління позашкільною освітою.

Методи позашкільної освіти. Методи позашкільної освіти є важливими категоріями, що поділяються на: методи формування свідомості особистості (бесіди, лекції, диспути, приклади, інтелектуальні аукціони тощо); методи організації діяльності (педагогічні вимоги, суспільна думка, вправи, створення виховних ситуацій, ситуаційно-рольові ігри, соціально-психологічні тренінги, „мозкові атаки" тощо); методи стимулювання поведінки (змагання, заохочення тощо). Структура позашкільної освіти. Управління позашкільною освітою. Науково-методичне забезпечення позашкільної освіти.

Тема 1.4. Соціально-виховне середовище позашкільного навчального закладу. Соціальне та виховне середовище позашкільного навчального закладу. Компетентна особистість як результат навчально-виховного процесу позашкільного навчального закладу. Соціальне виховання як соціальна функція позашкільної освіти

Змістовий модуль 2. Методика організації виховної роботи в в гуртках позашкільних закладах освіти

Тема 2.1. Методика проведення занять в гуртках позашкільних закладах освіти. Навчально-виховний процес у позашкільних закладах відрізняється від шкільного: метою, змістом, формами, використанням нестандартних методів і прийомів роботи, атмосферою доброзичливості і можливістю самостійного вибору дитиною напрямів діяльності.

Заняття в гуртку - та навчальна ситуація, той «сценічний майданчик», де не тільки викладаються знання, а й розкриваються, формуються та реалізуються особистісні особливості вихованців

Тема 2.2. Організація позашкільної роботи з учнями. Мета роботи

гуртка технічної і художньої творчості. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи. Методи роботи з гуртківцями. Форми організації позашкільної роботи з учнями. Вікова та творча грація гуртків. Мета гуртка - зацікавити учнів предметом, поглибити і розширити їхні знання, виробити в них навички спостережень, проведення експерименту, естетичне сприймання творів технічної і художньої творчості, мистецтва.

Тема 2.3. Вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів. Вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів та типові навчальні плани. Роз'яснення до наповненості гуртків. Роз'яснення до структури навчального року. Організація керівництва гуртком. Особистісно-орієнтовані технології організації позаурочної діяльності.

Тема 2.4. Аналіз виховних можливостей позашкільних навчальних закладів.

Аналіз виховних можливостей позашкільних навчальних закладів на рівні особистості учня. Організаційні основи реалізації виховного потенціалу позашкільних навчальних закладів. Педагогічні засади реалізації виховного потенціалу позашкільних навчальних закладів

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації виховного процесу в початковій школі												
Тема 1.1. Мета навчання та виховання учнів у позашкільних закладах освіти.	8	2				6	9					9
Тема 1.2. . Історія становлення системи позашкільної освіти в Україні	11	2	2			7	13	2	2			9
Тема 1. 3. Методи, структура та управління позашкільною освітою.	11	2	2			7	10					10
Тема 1.4. Соціально-виховне середовище позашкільного навчального закладу.	12	2	2			8	12		2			10
Разом за змістовим модулем 1	42	8	6			28	44	2	4			38

Змістовий модуль 2. Методика організації виховної роботи в початковій школі												
Тема 2.1. Методика проведення занять в гуртках позашкільних закладах освіти	12	2	2			8	12		2			10
Тема 2.2. Організація позашкільної роботи учнями	12	2	2			8	14	2				12
Тема 2.3. Вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів.	12	2	2			8	10		2			8
Тема 2.4. Аналіз виховних можливостей позашкільних навчальних закладів.	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 2	48	8	8			32	46	2	4			40
Усього годин	90	16	14			60	90	4	8			78

*Денна форма***5. Теми практичних занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи виховного процесу в школі	2
2	Основні напрями виховної роботи в сучасній школі	2
3	Використання народних традицій у виховній роботі	2

4	Організація природоохоронної діяльності учнів	2
5	Організація громадянського виховання в сучасній школі	2
6	Сучасний підхід до позакласної виховної роботи. Нові форми позакласної виховної роботи	2
7	Методика організації та проведення виховного заходу	2
	Всього	14

Заочна форма**6. Теми практичних занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи виховного процесу в школі	2
2	Основні напрями виховної роботи в сучасній школі	2
3	Використання народних традицій у виховній роботі	2
4	Методика організації та проведення виховного заходу	2
	Всього	8

Заочна форма**7. Самостійна робота**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Про деякі питання щодо організації виховної роботи у навчальних закладах	9
2	Організаційні форми виховної роботи в ЗОШ	9
3	Зміст роботи вчителя з батьками учнів	10
4	Колективне творче виховання в початковій школі	10
5	Виховання учнівського колективу	10
6	Зміст виховної роботи вчителя початкових класів	12
7	Планування та організація виховної роботи в ЗОШ	8
8	Організація виховної роботи вчителя ПШ з різними категоріями дітей	10
	Разом	78

Денна форма**8. Самостійна робота**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Про деякі питання щодо організації виховної роботи у навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році	6
2	Організаційні форми виховної роботи в ЗОШ	7
3	Зміст роботи вчителя з батьками учнів	7
4	Колективне творче виховання в початковій школі	8
5	Виховання учнівського колективу	8

6	Зміст виховної роботи вчителя початкових класів	8
7	Планування та організація виховної роботи в ЗОШ	8
8	Організація виховної роботи вчителя ПШ з різними категоріями дітей	8
	Разом	60

10. Методи навчання

Успіх навчання загалом залежить від внутрішньої активності студентів, від характеру їхньої діяльності, то саме характер діяльності, ступінь самостійності та творчості мають бути важливими критеріями у виборі методу.

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у «готовому» вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації. Його можна використовувати для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.

Репродуктивний метод. Ідеться про застосування вивченого на основі зразка або правила. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам – в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи будь-які джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть – в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усних або письмових пояснень ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

11. Методи контролю

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 70 балів, і рейтингу з атестації

Критерії оцінки рівня знань на практичних заняттях. На заняттях кожен студент з кожної теми виконує самостійні завдання. Рівень знань оцінюється: «відмінно» – студент дає вичерпні, обгрунтовані, теоретично і практично вірні відповіді не менш ніж на 90% запитань, демонструє знання підручників, посібників, положень, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; «добре» – коли студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; «задовільно» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність; «незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання певних досліджень. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістовні модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 70 балів, і рейтингу з атестації (екзамену) – 30 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	сума	T5	T6	T7	T8	сума	100
11	13	13	13	50	11	13	13	13	50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Науково-методичне забезпечення навчального процесу передбачає: державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; контрольні роботи; базу різномірних тестових завдань; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

14.Рекомендована література

1. Бех І. Д. Виховання особистості: [Монографія]: У 2 кн. / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003.
2. Вінда О.В. Формування навичок здорового способу життя у дітей і підлітків: За проєктом „Діалог”: Навч.-метод. посіб. / О.В.Вінда, О.П.Коструб, І.Г.Сомова, та інші. – К., 2004. – 284 с.
3. Гребенкина Л.К. Методика воспитательной работы / Л.К.Гребенкина, Е.М.Аджиева, О.В.Еремкина, под ред. В.А.Сластѐнина. – М., 2005.
4. Дем'янюк Т. Д. Методика виховання в сучасній школі: Навчально-методичний посібник / Т. Д. Дем'янюк. – К. : Науково-методичний центр середньої освіти Міносвіти і науки України, 2000. – 286 с.
5. Друзь З.В. Хрестоматія з методики виховання особистості: Настільна книга у 3-х.т. / З.В.Друзь. – К., 2008-2009.
6. Карпенчук С.П. Теорія і методика виховної роботи / С.П.Карпенчук, – К., 2005, – 343с.
7. Красовицький М.Ю. Практична педагогіка виховання / М.Ю.Красовицький. – Плай, 2000.
8. Кукушин В.С. Теория и методика воспитательной работы / В.С. Кукушин. –

М., 2009.

9. Макаренко А.С. Методика організації виховної роботи / А.С.Макаренко. – К., 1990.

10. Свято у школі: збірник сценаріїв у двох частинах / Є.М.Бачинська, Ю.М. Половинчак, Н.В.Яременко. – Біла Церква: КОШОПК, 2003. – ч. I. – 240с.

11. Свято у школі: збірник сценаріїв у двох частинах / Є.М.Бачинська, Ю.М. Половинчак, Н.В.Яременко. – Біла Церква: КОШОПК, 2003. – ч. II. – 272с.

12. Сухомлинський В.О. Методика виховання колективу / В.О.Сухомлинський. – К., 1971.

13. Суходольська Л.В. Методика виховної роботи / Л.В.Суходольська, М.М. Фіцула. — Тернопіль, 1998.

14. Якса Н.В. Основи педагогічних знань / Н.В.Якса. – К. : Знання, 2007. – 358с.

15. Пивовар Т. О. Дві сторони однієї медалі: [Погляди на виховання] / Т. О. Пивовар // Вихов. робота в шк. – 2005. – № 6. – С. 17–25.

16. Руденко Ю. Д. Основи сучасного українського виховання / Ю. Д. Руденко; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К.: Вид-во ім. Олени Теліги, 2003. 328 с.

17. Селиванова Н. Воспитание: от теории к практике: [Воспитание в процессе модернизации системы образования] / Н. Селиванова // Воспит. работа в шк. – 2003. – № 5. – С. 5–9.

18. Сележан Й. Ю. Основи національного виховання (історичний, філософсько-релігійнознавчий аспекти): Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2004. – 320 с.

19. Сметанський М. Змістові характеристики виховання як педагогічні категорії / Микола Сметанський // Шлях освіти. – 2005. – № 3. – С. 5–9.

20. Сорока Г. І. Планування та аналіз виховної роботи школи / Г. І. Сорока. – Х. : Основа, 2003. – 63 с.

21. Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології: Навч.-метод. посіб. / Г. І. Сорока; Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Ін-т післядиплом. освіти. – Х. : Ранок, 2002. – 128 с.

22. Трухін І. Психолого-технологічні основи шкільного виховання: Навч. посіб. / І. Трухін, О. Шпак; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Дрогобич : Вимір, 2003. – 404 с.

23. Шевчук І. Використання інтерактивних технологій у проведенні виховних годин / І. Шевчук // Почат. шк. – 2004. – № 5. – С. 13–15.

13. Інформаційні ресурси

Як організувати виховну роботу у 2016/2017 навчальному році Джерело:
<http://www.pedrada.com.ua/news/3849-qqn-16-m7-26-07-2016-yak-organizovu>

Як організувати виховну роботу у 2016/2017 навчальному році

Джерело: <http://www.pedrada.com.ua/news/3849-qqn-16-m7-26-07-2016-yak-organizuvati-vihovnu-robotu-u-20162017-navchalnomu-rots>

Джерело: <http://www.pedrada.com.ua/news/3849-qqn-16-m7-26-07-2016-yak-organizuvati-vihovnu-robotu-u-20162017-navchalnomu-rots>